

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN SẢN PHẨM DU LỊCH DỰA TRÊN TÀI NGUYÊN DU LỊCH VĂN HÓA TỈNH PHÚ YÊN

Đoàn Thị Như Hoa^{1,*}, Trần Quốc Nhuận²

¹Trường Đại học Thái Bình Dương

²NCS Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh

Ngày nhận bài: 28/09/2020; Ngày nhận đăng: 06/10/2021

Tóm tắt

Phú Yên là địa phương có nhiều tiềm năng phát triển du lịch, đặc biệt là những lợi thế để phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa. Bài viết phân tích các tiềm năng về tài nguyên du lịch văn hóa và thực trạng phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa của tỉnh Phú Yên, từ đó đưa ra một số giải pháp để phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa ở tỉnh Phú Yên. Với mục tiêu đó, nghiên cứu đã tiến hành việc khảo sát thực địa những điểm tài nguyên du lịch văn hóa trên địa bàn tỉnh Phú Yên kết hợp với phân tích thực trạng phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa ở địa phương. Kết quả đã cho thấy tiềm năng về tài nguyên du lịch văn hóa của tỉnh Phú Yên là rất lớn với các di tích - danh thắng, nghề - làng nghề, lễ hội - văn hóa dân gian và ẩm thực có khả năng phát triển các sản phẩm du lịch trải nghiệm, chuyên đề và nhiều sản phẩm du lịch khác.

Từ khóa: giải pháp phát triển, sản phẩm du lịch, tài nguyên du lịch văn hóa, tỉnh Phú Yên.

1. Đặt vấn đề

Phú Yên là một trong 8 tỉnh thuộc vùng Duyên hải Nam Trung Bộ, được đánh giá là địa phương giàu tiềm năng để phát triển du lịch. Tỉnh có điều kiện giao thông thuận lợi, vị trí gần như trung tâm khu vực Duyên hải Nam Trung Bộ - Tây Nguyên, có quốc lộ 1A và đường sắt Bắc - Nam chạy qua, quốc lộ 25 nối Tây Nguyên, quốc lộ 29 nối cảng biển quốc tế Vũng Rô với cửa khẩu Đắc Ruê (Đắc Lắc), có sân bay Tuy Hòa tương đối hiện đại.

Phú Yên có bờ biển dài 189km nhiều nơi quanh co, núi biển liền kề tạo nên những bãi, đầm, vịnh, mũi, gành, bán đảo mang vẻ đẹp tự nhiên hoang sơ kì thú, đặc biệt Gành Đá Đĩa được xem là danh thắng độc nhất vô nhị ở Việt Nam; sự đan xen, giao thoa của nhiều nền văn hóa khoảng 30

dân tộc cùng sinh sống đã tạo nên những sắc thái văn hóa dân gian phong phú với các làn điệu dân ca, dân vũ đặc sắc như tuồng, bài chòi, hò bá trạo, trường ca, nhạc cụ dân tộc (Nguyễn Định, 2015, tr.8).

Địa phương đã có lịch sử phát triển hơn 400 năm (từ năm 1611) với 22 di tích - danh thắng được xếp hạng cấp quốc gia, trong đó 02 di tích quốc gia đặc biệt và 50 di tích - danh thắng được công nhận cấp tỉnh (Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Phú Yên, 2018). Tuy có khá nhiều lợi thế trong phát triển du lịch nhưng ngành du lịch của tỉnh Phú Yên hiện nay phát triển chưa tương xứng với tiềm năng vốn có. Một trong nhiều nguyên nhân là chưa phát triển đa dạng hệ thống sản phẩm du lịch gắn liền với lợi thế của địa phương (Phạm Văn Bảy, 2016, p.9).

Vì vậy, rất cần có sự phân tích cụ thể tiềm năng về tài nguyên du lịch văn hóa

* Email: dtnhoa@tbd.edu.vn

và thực trạng phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa ở tỉnh Phú Yên, từ đó đưa ra các giải pháp hợp lý để phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa nhằm đem lại hiệu quả kinh tế - xã hội cao cho địa phương. Đồng thời có những biện pháp bảo vệ môi trường văn hóa và bảo tồn tài nguyên du lịch văn hóa nhằm phục vụ hoạt động phát triển du lịch ở địa phương.

2. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu

Bài báo nghiên cứu các tiềm năng về tài nguyên du lịch văn hóa của tỉnh Phú Yên với tư cách là thành phần cốt lõi tạo nên các sản phẩm du lịch văn hóa ở địa phương. Trên cơ sở đó, tìm hiểu về thực trạng phát triển các sản phẩm du lịch dựa

trên tài nguyên du lịch văn hóa của tỉnh Phú Yên. Từ đó đưa ra một số giải pháp nhằm phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa ở địa phương.

3. Kết quả và thảo luận

3.1. Tiềm năng về tài nguyên du lịch văn hóa tỉnh Phú Yên

3.1.1. Di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc - nghệ thuật, đối tượng gắn với dân tộc học

Phú Yên hiện có 22 di tích - danh thắng cấp quốc gia (02 di tích quốc gia đặc biệt là Tháp Nhạn và Gành Đá Đĩa) và 50 di tích - danh thắng cấp tỉnh. Trong đó, nhiều di tích có giá trị và khả năng khai thác cao có thể phục vụ hoạt động du lịch văn hóa ở địa phương như Tháp Nhạn, Đền thờ Lương Văn Chánh, Chùa Đá Trắng...

Bảng 1. Một số di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc - nghệ thuật, đối tượng gắn với dân tộc học tiêu biểu ở Phú Yên

TT	Di tích - danh thắng	Địa điểm	Khả năng khai thác
1	Di tích kiến trúc - nghệ thuật Tháp Nhạn (DT quốc gia đặc biệt)	Phường 1, Thành phố Tuy Hòa	Cao
2	Di tích lịch sử Đền thờ Lương Văn Chánh	Thôn Long Phụng, Xã Hòa Trị, H. Phú Hòa	Cao
3	Di tích lịch sử - nghệ thuật Chùa Đá Trắng	Thôn Cần Lương, Xã An Dân, Huyện Tuy An	Cao
4	Di tích lịch sử Vũng Rô	Xã Hòa Xuân Nam, Thị xã Đông Hòa	Cao
5	Mộ và đền thờ Lê Thành Phương	Thôn Mỹ Phú, xã An Hiệp, Huyện Tuy An	Cao
6	Căn cứ Phú Yên gắn với Nhà thờ Bác Hồ	Xã Sơn Định, Huyện Sơn Hòa	Cao
7	Nhà thờ Măng Lãng	Xã An Ninh Đông, Huyện Tuy An	Cao
8	Làng Xí Thoại	Xã Xuân Lãnh, Huyện Đồng Xuân	Cao
9	Khu nhà cổ Ông Võ Thức	Thôn Long Thẳng Thị trấn La Hai, Huyện Đồng Xuân	Cao
10	Thành An Thổ	Xã An Dân, Huyện Tuy An	Cao

(Nguồn: Sở VH-TT-&DL Phú Yên, 2018)

3.1.2. Nghề - làng nghề truyền thống

Phú Yên hiện còn một số làng nghề nổi tiếng như làng nghề nước mắm Gành Đỏ, làng nghề bánh tráng Hòa Đa, làng

nghề trồng rau - hoa Bình Ngọc, làng nghề trồng hoa - cây cảnh Bình Kiến, làng nghề gốm sứ Quảng Đức... Làng nghề là các điểm đến văn hóa để du khách tham quan

và mua sắm quà lưu niệm.

Bảng 2. Một số làng nghề nổi tiếng ở Phú Yên

TT	Làng nghề	Phân bố	Đặc điểm
1	Nước mắm Gành Đỏ	Xã Xuân Thọ 2, Thị xã Sông Cầu	Sản phẩm chính: nước mắm các loại Thương hiệu: Ông già, Bà Mươi...
2	Bánh tráng Hòa Đa	Xã An Mỹ, Huyện Tuy An	Sản phẩm chính: bánh tráng các loại Tỉ lệ hộ dân tham gia: 60%
3	Trồng rau, hoa Bình Ngọc	Xã Bình Ngọc, Tp Tuy Hòa	Sản phẩm chính: các loại rau, củ, hoa... Tỉ lệ hộ dân tham gia: 50%
4	Trồng hoa, cây cảnh Bình Kiến	Xã Bình Kiến, Tp Tuy Hòa	Sản phẩm chính: hoa trái, cây cảnh... Tỉ lệ hộ dân tham gia: 50%
5	Gốm sứ Quảng Đức	Xã An Thạch, Huyện Tuy An	Sản phẩm chính: lọ hoa, ấm chén... Tỉ lệ hộ dân tham gia: 20%
6	Gốm Phụng Nguyên	Xã Hòa Trị, Huyện Phú Hòa	Sản phẩm chính: chum, chậu, nồi... Tỉ lệ hộ dân tham gia: 20%
7	Dệt thổ cẩm	Xã Suối Trai, Huyện Sơn Hòa	Sản phẩm chính: áo, váy, khố, túi... Tỉ lệ hộ dân tham gia: 20%
8	Dệt chiếu cói An Cư	Xã An Cư, Huyện Tuy An	Sản phẩm chính: chiếu, giỏ, mũ... Số hộ dân tham gia: 300 hộ
9	Đan lát Vinh Ba	Xã Hòa Đông, Huyện Tây Hòa	Sản phẩm chính: thúng, nia, sàn... Số hộ dân tham gia: 295 hộ
10	Đan bóng Mò O	Xã Xuân Cảnh, Thị xã Sông Cầu	Sản phẩm chính: bóng mò o bắt cá Số hộ dân tham gia: 125 hộ

(Nguồn: Sở VH-TT-&DL Phú Yên, 2018)

3.1.3. Lễ hội - văn hóa dân gian

Phú Yên có nhiều hoạt động lễ hội trong năm với nhiều sắc thái khác nhau. Tùy vào nội dung hoạt động, các lễ hội phân thành lễ hội lịch sử, lễ hội tôn giáo - tín ngưỡng, lễ hội dân gian... như lễ hội

dâng hương Đền thờ Lương Văn Chánh và Đập Đồng Cam; lễ hội Cầu ngư, lễ hội công chiêng, lễ hội đâm trâu...; hội đêm thơ Nguyễn Tiêu, hội đua thuyền sông Đà Ràng, hội đua ngựa Gò Thi Thùng...

Bảng 3. Một số lễ hội điển hình ở Phú Yên

TT	Lễ hội	Địa điểm	Thời gian	Hoạt động
1	Hội đêm thơ Nguyễn tiêu trên Tháp Nhạn	Phường 1, Tp Tuy Hòa	Đêm rằm tháng Giêng âm lịch	Thơ ca, nhiếp ảnh, văn nghệ, hội thi người đẹp...
2	Lễ hội đua thuyền sông Đà Ràng	Sông Chùa, Tp Tuy Hòa	Mùng 7 tháng Giêng âm lịch	Đua thuyền rồng, lác thúng chai, múa siêu, múa lân...
3	Lễ hội Đầm Ô Loan	Xã An Cư, Huyện Tuy An	Mùng 7 tháng Giêng âm lịch	Đua thuyền rồng, lác thúng chai, múa siêu, múa lân...
4	Lễ dâng hương	Xã Hòa Hội,	Mùng 8	Tưởng niệm người

	Đập Đồng Cam	Huyện Phú Hòa	tháng Giêng âm lịch	hi sinh làm công trình thủy nông 1924-1932
5	Hội đua ngựa Gò Thì Thùng	Xã An Xuân, Huyện Tuy An	Mùng 9 tháng Giêng âm lịch	Kị sĩ điều hành, đua ngựa, ca bài chòi, kéo co, đẩy gậy...
6	Lễ hội Chùa Đá trắng	Xã An Dân, Huyện Tuy An	Mùng 10 tháng Giêng âm lịch	Tăng ni, phật tử, đạo hữu, du khách... viếng chùa
7	Hội đánh bài chòi	Vùng nông thôn Tuy An, Tuy Hòa	Tháng Giêng âm lịch	Văn hóa, văn nghệ, trò chơi dân gian...
8	Lễ hội Cầu ngư	Đình làng và Lăng Ông vùng ven biển	Tháng Giêng đến tháng 6 âm lịch	Lễ: múa siêu, nghinh thần, rước sắc, đọc văn tế...; Hội: hát bộ, hò bá trạo, đua thuyền, lắc thúng...
9	Lễ hội đâm trâu của dân tộc Bana, ÊĐê	Huyện Sông Hinh, Sơn Hòa và Đồng Xuân	Tháng 2 đến tháng 6 âm lịch	Lễ: cúng Giàng; Hội: màn diễn xướng cồng chiêng, hát múa dân gian...
10	Lễ hội Đền thờ Lương Văn Chánh	Xã Hòa Trị, Huyện Phú Hòa	Ngày 6 tháng 2 âm lịch	Tưởng niệm thân thành hoàng với nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, trò chơi nhân gian...

(Nguồn: Sở VH-TT-&DL Phú Yên, 2018)

3.1.4. Văn hóa ẩm thực

Bên cạnh du lịch lễ hội văn hóa dân gian, Phú Yên còn có loại hình du lịch văn hóa ẩm thực với rất nhiều món ăn được du khách đánh giá ngon và rẻ như: sò mông và ghe đầm Cù Mông, ốc nhày và gà nướng Sông Cầu, sò huyết và hàu sữa đầm Ô Loan, gỏi và lẩu sứa, cá ngừ đại dương, tôm hấp và nướng, cua huỳnh đế, mực và bò một nắng, chả dông, vịt cỏ Đông Hòa, bánh tráng Hòa Đa...; một số thức uống du khách yêu thích như cà phê Tuy Hòa, rượu cá ngựa Quán Đế ở Sông Cầu...

3.2. Thực trạng phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa tỉnh Phú Yên

3.2.1. Sản phẩm du lịch trải nghiệm văn hóa

Địa phương đang khai thác khá hiệu quả sản phẩm du lịch trải nghiệm di sản đá

với việc tìm hiểu đặc trưng văn hóa đá trên địa bàn tỉnh Phú Yên qua các loại hình di sản đá có trong tự nhiên (Mũi Đại Lãnh, Gành Đá Đĩa, Đảo Nhất Tự Sơn, Núi Đá Bia...) và trong văn hóa (Nhà thờ Mằng Lăng, Chùa Đá Trắng, Chùa Thanh Lương...). Sản phẩm du lịch trải nghiệm văn hóa này là sự lựa chọn đầu tiên của du khách khi đến với Phú Yên.

Nhà thờ Mằng Lăng nổi tiếng với cuốn sách in chữ quốc ngữ đầu tiên ở nước ta; Chùa Đá Trắng và câu chuyện về Nhị bảo ngự thiện; Chùa Thanh Lương có các giá trị kiến trúc và tâm linh độc đáo... tất cả góp phần tạo nên một không gian văn hóa đá độc đáo riêng có ở Phú Yên.

Bên cạnh các di sản đá vô cùng giá trị trong văn hóa, địa phương vẫn chưa khai thác tối đa tiềm năng về các tài nguyên du

lịch văn hóa đá trong đời sống sinh hoạt hàng ngày của người dân bản địa để phục vụ hoạt động du lịch đặc biệt như: đàn đá, kèn đá ... có lịch sử hình thành hơn 2500 năm tuổi hiện được phân bố rải rác tại các khu vực sinh sống của dân cư.

3.2.2. Sản phẩm du lịch chuyên đề

- *Chuyên đề ẩm thực đặc sản địa phương:*

Đây là sản phẩm du lịch vô cùng hấp dẫn đối với du khách trên mọi miền đất nước. Du khách rất thích các món ăn địa phương. Với sự đa dạng, sáng tạo trong văn hóa ẩm thực bản địa, Phú Yên thu hút du khách bởi các món ăn, thức uống mang đậm vị xứ nẫu gắn liền với các vùng miền trong tỉnh (các đặc sản của miền biển, rừng, sông, suối...)

Hiện nay, địa phương đang phát triển sản phẩm ẩm thực hải sản với việc chế biến và thưởng thức các loại hải sản trên đá tạo nên hương vị đặc trưng khác biệt cho những món ăn miền biển. Du khách sẽ cảm nhận được sự độc đáo của các món cơm, cháo nấu trên bếp đá; các loại cá, tôm, cua, mực nướng trên đá tảng đặc biệt thưởng thức ẩm thực trong không gian có sóng biển dập dờn, gió biển rì rào... Tất cả tạo nên cảm xúc và dư vị khó phai trong lòng du khách.

- *Chuyên đề du lịch di tích lịch sử, văn hóa, nghệ thuật, khảo cổ, kiến trúc:*

Nhiều di tích ở Phú Yên có giá trị và khả năng khai thác phục vụ hoạt động du lịch văn hóa như Tháp Nhạn, Đền thờ Lương Văn Chánh, Nhà thờ Mằng Lãng, Chùa Đá Trắng, Địa đạo Gò Thi Thùng... Những sản phẩm du lịch văn hóa phong phú đa dạng đó cho phép Phú Yên phát triển.

Loại hình du lịch này chắc chắn sẽ thu hút nhiều lượt du khách trong và ngoài nước.

- *Chuyên đề du lịch lễ hội văn hóa dân gian:*

Phú Yên có nhiều hoạt động lễ hội trong năm với nhiều sắc thái khác nhau. Cụ thể như lễ hội dâng hương Đền thờ Lương Văn Chánh, Đền thờ Lê Thành Phương; lễ hội cầu ngư, lễ hội công chiêng, lễ hội đâm trâu, hội thơ Nguyễn Tiêu, hội đua thuyền sông Đà Rằng, hội đua ngựa Gò Thi Thùng..., với các hoạt động sinh hoạt văn hóa dân gian như hát bộ, hát bài chòi, múa siêu, múa Chằm, đánh đàn đá và thổi kèn đá. Loại hình du lịch đặc biệt này tổ chức tốt sẽ thu hút nhiều du khách tham gia trải nghiệm cùng với cộng đồng dân cư địa phương, góp phần rất lớn cho giao lưu văn hóa, thúc đẩy phát triển du lịch tỉnh nhà và tăng thu nhập cho người dân.

- *Chuyên đề du lịch trải nghiệm làng nghề:*

Tiêu biểu như làng du lịch cộng đồng Ngọc Lãng được hình thành và thu hút khách du lịch. Sản phẩm du lịch cộng đồng giúp cho người dân nơi đây chuyển đổi cơ cấu sản xuất: từ ngày xưa chỉ trồng rau, trồng hoa theo mùa vụ, và ngày nay thì trồng quanh năm và đón nhiều khách tham quan du lịch. Khách cũng đồng thời là người tham gia làm đất, trồng rau trải nghiệm và sản phẩm của họ đạt tiêu chuẩn rau sạch phục vụ cho chính khách du lịch. Niềm tin vào sản phẩm du lịch lại tăng lên khi mà chính khách du lịch hiểu được quy trình sản xuất và nguồn gốc của sản phẩm tại làng nghề.

3.2.3. Sản phẩm du lịch khác

Tham quan làng nghề, tham gia lễ hội cũng là các sản phẩm du lịch được địa phương chú trọng phát triển trong thời gian gần đây. Hoạt động tại làng nghề chưa được khai thác triệt để, ngoài việc đi tham quan và mua sắm, sự tham gia của du khách trong việc tạo ra sản phẩm du lịch

chưa được đầu tư, khai thác đúng mức. Hoạt động lễ hội chưa đẩy mạnh để thu hút du khách tham gia.

Trên địa bàn tỉnh Phú Yên, một số làng nghề có nhiều khả năng thu hút du khách như làng nghề Bánh tráng Hòa Đa, làng nghề Gốm sứ Quảng Đức...; du khách hoàn toàn có thể tham gia vào các công đoạn sản xuất sản phẩm và sử dụng chính sản phẩm do mình làm ra, sản phẩm có thể chưa ngon, chưa đẹp nhưng những giá trị mà nó tạo ra sẽ cao hơn gấp nhiều lần so với sản phẩm do người làng nghề chế biến, chế tác. Một số lễ hội khá hấp dẫn du khách như Hội đua thuyền, Hội đua ngựa... có thể được tổ chức quanh năm kết hợp hướng dẫn du khách cách chèo thuyền, cưỡi ngựa.

Có thể nhận thấy, những tài nguyên du lịch văn hóa của tỉnh Phú Yên rất hấp dẫn và các sản phẩm du lịch văn hóa ở địa phương khá thu hút du khách. Vấn đề là làm thế nào có thể bảo vệ môi trường văn hóa và bảo tồn tài nguyên du lịch văn hóa nhằm phát triển sản phẩm du lịch ngày càng phong phú và đa dạng, đáp ứng nhu cầu du lịch ngày càng cao của du khách, đem lại hiệu quả kinh tế - xã hội cho địa phương.

3.3. Giải pháp phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa tỉnh Phú Yên

Thứ nhất, tiếp tục phát triển sản phẩm du lịch ẩm thực địa phương với việc sử dụng thế mạnh nguồn lợi thủy hải sản và cách chế biến đặc sản bản địa. Có thể phát triển nhiều sản phẩm du lịch ẩm thực gắn với thưởng thức, chế biến, quan sát và mua sắm làm quà. Các loại hải sản tươi sống: ốc nhảy Sông Cầu, cua huỳnh đế, ghẹ đầm Cù Mông, gỏi cá mai, cá mú, cá đét khô, mực khô, cá ngựa, tôm hùm, nước mắm, nước chấm, các loại bánh; các mặt hàng lưu niệm, đặc sản biển... là những sản vật tạo

nên sức hấp dẫn, làm tăng thêm giá trị trải nghiệm cho du khách.

Thứ hai, đầu tư phát triển sản phẩm du lịch văn hóa gắn với du lịch di sản, du lịch lễ hội, tâm linh, du lịch về nguồn tham quan và tìm hiểu đời sống văn hóa bản địa... Cụ thể: xem trình diễn “Nghệ thuật Bài Chòi”, “Trống đôi, Cồng ba, Chiêng năm”, “Lễ hội cầu ngư”; tham gia lễ hội truyền thống; tham quan, tìm hiểu văn hóa tâm linh tại Nhà thờ Mằng Lăng, chùa Đá Trắng, chùa Thanh Lương, lăng ông, miếu bà...; tìm hiểu giá trị văn hóa, kiến trúc nhà Rông, nhà Dài của cộng đồng dân tộc thiểu số ở Sông Hinh, Sơn Hòa, Đồng Xuân; tham quan, tìm hiểu di tích lịch sử, văn hóa, kiến trúc, căn cứ cách mạng, tuyến đường Hồ Chí Minh trên biển Vũng Rô, địa đạo gò Thì Thùng...

Thứ ba, đẩy mạnh phát triển du lịch làng nghề nhằm bảo tồn kỹ thuật, bí quyết nghề từ các khâu sử dụng nguyên liệu, kỹ thuật chế tác đến chủ đề sáng tạo trong việc làm ra một sản phẩm thủ công truyền thống có giá trị nghệ thuật cao, tiêu biểu, độc đáo địa phương. Đồng thời, đưa du lịch nông thôn vào khai thác dịch vụ ẩm thực ở nhà dân có sử dụng các rau củ quả, thủy hải sản và thực phẩm địa phương; dịch vụ lưu trú ở nhà dân, trải nghiệm chính đời sống của họ; xem các nghề thủ công truyền thống, loại hình nghệ thuật dân gian lưu giữ tại làng, cung cấp dịch vụ trải nghiệm hoặc bán cho du khách các hàng lưu niệm; trải nghiệm tham gia hoạt động nông nghiệp; đi thuyền, xe đạp tham quan cảnh quan làng (sông nước, cảnh quan thiên nhiên); tham quan, trải nghiệm nghi thức lễ hội, trình diễn truyền thống: hát múa tại lễ hội, giao lưu với người dân bản địa... Du khách sẽ tham quan, chứng kiến nghệ nhân làm nên các sản phẩm độc đáo mang sắc thái riêng của mỗi dân tộc, cùng học nghề, mua quà lưu

niệm, tham quan làng nghề. Ngoài ra, đem du lịch cộng đồng vào khai thác sự hài hòa thiên nhiên và văn hóa bản địa do người dân địa phương làm chủ và đứng ra tổ chức; giúp người dân địa phương có công ăn việc làm, góp phần xóa đói giảm nghèo, quảng bá các giá trị văn hóa riêng biệt của bản địa đến với du khách; bảo vệ môi trường sinh thái, gìn giữ nét nguyên sơ của văn hóa bản địa, những giá trị cốt lõi của cộng đồng, hướng tới phát triển du lịch có trách nhiệm với xã hội.

Thứ tư, tập trung phát triển các tuyến du lịch nội tỉnh; tuyến du lịch liên tỉnh, khu vực, nội địa, quốc tế; tuyến du lịch trải nghiệm, chuyên đề. Đặc biệt chú trọng liên kết, hợp tác với các tỉnh khu vực Duyên hải Nam Trung Bộ - Tây Nguyên nhằm phát triển du lịch bền vững. Bên cạnh đó, khai thác tối đa lợi thế về tài nguyên du lịch văn hóa kết hợp phát triển đồng bộ hệ thống dịch vụ du lịch, nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch, kết nối hình thành chuỗi sản phẩm du lịch nhằm đem lại khả năng cạnh tranh cao cho địa phương.

Trong một nghiên cứu trước đây về phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa tỉnh Phú Yên, tác giả đã phân tích tiềm năng tài nguyên du lịch văn hóa, tìm hiểu về thực trạng phát triển sản phẩm du lịch văn hóa dựa trên tài nguyên du lịch ở địa phương và đưa ra một số giải pháp để phát triển sản phẩm du lịch dựa trên tài nguyên du lịch văn hóa của tỉnh Phú Yên. Nghiên cứu đó đã đưa ra những giải pháp dựa trên sự phân bố không gian của các tài nguyên du lịch văn hóa trên địa bàn tỉnh Phú Yên. Với nghiên cứu này, tác giả đã phát triển các sản phẩm du lịch dựa

trên đặc trưng của các loại tài nguyên du lịch văn hóa trong đó có chú trọng tính đặc thù về tài nguyên văn hóa, tính liên kết về giá trị của tài nguyên và không gian tồn tại của các loại tài nguyên hướng đến sự phát triển đồng bộ, toàn diện để tạo nên hệ thống sản phẩm du lịch phong phú, đa dạng. Đây cũng chính là cơ sở để phát triển sản phẩm du lịch đặc thù Phú Yên trong thời gian tới.

4. Kết luận và khuyến nghị

Dựa vào nguồn tài nguyên du lịch văn hóa hết sức phong phú và đa dạng, Phú Yên có nhiều tiềm năng trong phát triển sản phẩm du lịch lịch sử, văn hóa, lịch sử cách mạng, kiến trúc nghệ thuật, lễ hội, văn hóa ẩm thực, nghề và làng nghề truyền thống, đặc biệt là những lợi thế về du lịch trải nghiệm văn hóa của địa phương và du lịch chuyên đề. Trong nhiều năm qua, thực trạng về phát triển sản phẩm du lịch văn hóa địa phương đã có nhiều chuyển biến tích cực song vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển du lịch của tỉnh hiện nay. Sản phẩm du lịch cần mang tính đặc thù địa phương, phải là sự kết hợp hài hòa giữa tài nguyên du lịch tự nhiên và tài nguyên du lịch văn hóa có nhiều dịch vụ du lịch đặc biệt nhằm đáp ứng yêu cầu du khách và đảm bảo tính cạnh tranh.

Việc phát triển sản phẩm du lịch văn hóa mang tính đặc thù dựa vào tài nguyên du lịch văn hóa cần gắn kết với phát triển sản phẩm du lịch dựa vào tài nguyên du lịch tự nhiên đồng thời bảo vệ lâu dài môi trường tự nhiên - văn hóa và bảo tồn hiệu quả tài nguyên du lịch văn hóa - tự nhiên, nhằm đảm bảo phát triển du lịch một cách bền vững□

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban chỉ đạo phát triển du lịch tỉnh Phú Yên (2012). *Giải pháp phát triển sản phẩm du lịch tỉnh Phú Yên*. Phú Yên: Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch.
- Phạm Văn Bảy (2016). *Cơ sở khoa học và thực tiễn phát triển sản phẩm du lịch biển khu vực Vịnh Xuân Đài và vùng phụ cận*. Phú Yên: Sở Khoa học và Công nghệ.
- Nguyễn Đình (2015). *Bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa - thắng cảnh ở Phú Yên phục vụ hoạt động phát triển du lịch*. Phú Yên: Sở Khoa học và Công nghệ.
- Tổng cục biển và hải đảo Việt Nam (2014). *Xây dựng chiến lược quản lý tổng hợp vùng bờ tỉnh Phú Yên giai đoạn 2020 và định hướng đến 2025*. Phú Yên: Trung tâm quy hoạch và quản lý tổng hợp Vùng Duyên hải.
- UBND tỉnh Phú Yên (2012). *Quy hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Yên giai đoạn đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2025*. Phú Yên: Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch.
- UBND tỉnh Phú Yên (2015). *Quy hoạch tổng thể phát triển giao thông vận tải tỉnh Phú Yên đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030*. Phú Yên: Sở Giao thông vận tải.

SOLUTIONS TO DEVELOPING TOURISM PRODUCTS BASED ON THE CULTURAL TOURISM RESOURCES IN PHU YEN PROVINCE

Doan Thi Nhu Hoa^{1,*}, Tran Quoc Nhuan²

¹Thai Binh Duong University

²HCMC University of Education

*Email: dtnhhoa@tbd.edu.vn

Received: September 28, 2020; Accepted: October 6, 2021

Abstract

Phu Yen province has great potentials for developing tourism, especially the advantages for developing the tourism products based on the cultural tourism resources. The article analyzes the potentials on the cultural tourism resources and the reality of developing the tourism products based on the cultural tourism resources in Phu Yen province; then recommends some solutions to developing the tourism products based on the cultural tourism resources in Phu Yen province. Based on such objectives, the study conducted a field survey on the cultural tourism resources sites in Phu Yen province combined with analysis the reality of developing the tourism products based on the local cultural tourism resources. The findings showed potentials for the cultural tourism resources in Phu Yen province are so great with a diversity of relics - landscapes, trades - craft villages, festivals - folklore and culinary capable of developing experiential, thematic tourism products as well as many other tourism products.

Keywords: *development solutions, tourism products, cultural resources tourism, Phu Yen province.*